

A két legnagyobb magyar víz és a vízgyűjtő-gazdálkodás

Hajósy Adrienne – Lajtmann József

Tokaj, 2015. április 25.

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

A vízgyűjtő-gazdálkodás és a társadalom

"A társadalom bevonása a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés szerves része. Célja, hogy az érintettek ismeretei, nézetei, szempontjai időben felszínre kerüljenek, a döntések közös tudáson alapuljanak és reálisan végrehajtható, közösen elfogadott intézkedések alkossák majd a tervet." [Forrás: Az országos vízgyűjtő-gazdálkodási tervezéséhez kapcsolódó társadalmi bevonás és konzultáció, www.vizeink.hu, 2008. december 19.]

A fenti bekezdés gondolata a hatályos jogszabályok nyelvén fogalmazva, a vonatkozó kormányrendeletben:

19. §

(1) A vízgyűjtő-gazdálkodási terv elkészítése és felülvizsgálata során tájékoztató és egyeztető fórumok szervezésével biztosítani kell, hogy a terv tartalmát a társadalom minél szélesebb köre – különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységként érintett vízhasználók – megismerhessék és véleményezhessék.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakkal kapcsolatban – a Kvt. 97. §-ának (3) bekezdésére is figyelemmel – biztosítani kell a társadalmi konzultáció lehetőségét.

(5) A társadalmi részvétel és konzultáció eredményessége érdekében legalább hat hónapot kell biztosítani arra, hogy a terv alapját képező dokumentumok, adatok, valamint egyéb információk megismerhetőek és írásban véleményezhetőek legyenek.

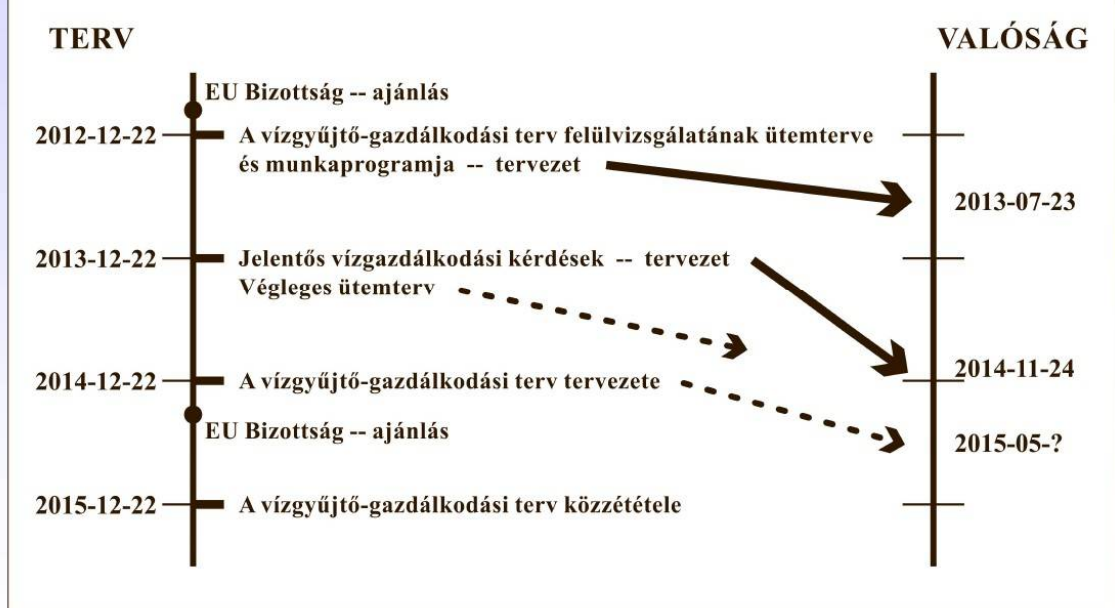
[Forrás: 221/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól]

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

A VGT dokumentumok nyilvánosságra hozatalának időpontjai

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

A VGT-1 és a civil környezetvédők

Idézetek Szabó Imre környezetvédelmi és vízügyi miniszter 2009. szeptember 23-i válaszeleveléből:

" Tisztelt Zöld Szervezetek!

A vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) kidolgozásának folyamatával kapcsolatos, levelükben megfogalmazott kérésükre és javaslataikra válaszolva az alábbi tájékoztatást és állásfoglalást adom:

A VKI és az előírásait harmonizáló 221/2004 (VII. 21.) kormányrendelet szerint a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés valamennyi szintjén szükséges az érintett társadalmi csoportok bevonása a tervezési folyamatba. A VGT-nek a KEOP projekthez kapcsolódó kidolgozása számos, menetközben jelentkező probléma miatt, jelentős késéssel indult 2008 végén. E miatt gyakorlatilag egy évnél is kevesebb idő áll rendelkezésre a terv határidőre történő elkészítésére. Így a VGT tervezetének társadalmi egyeztetésre eredetileg kitűzött időszaka lerövidült, mellyel kapcsolatban jogos kritika érte a tervezőket.

Figyelembe véve a zöld szervezetek kérését a VGT írásbeli konzultációját, mindhárom szinten (országos, részvízgyűjtő, tervezési alegység) 2009. november 18-áig meghosszabbítjuk. Ezen időpontig lesz lehetősége minden érintettnek a www.vizeink.hu honlapon írásban kifejezni véleményét.

....

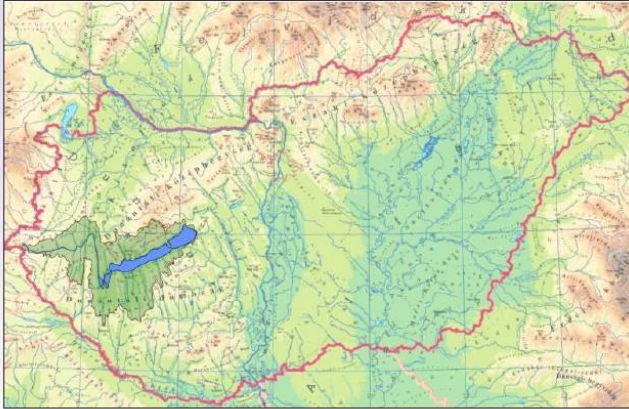
A tervezők minden szóba jöhető javaslatot figyelembe vesznek a tervek véglegesítése során. ... A tervezők elképzelése szerint a beküldött vélemények a végleges tervek társadalmi egyeztetést bemutató fejezetének (a VGT kötelező része) mellékletébe kerülnek. "

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

A Balaton és a vízgyűjtője

A Balaton különleges természeti kincsünk.

Sérülékenysége különleges átlagmélység / felület hányadosának következménye. A szám: $3,3 \text{ m} / 589 \text{ km}^2 = 0,0000000056$.

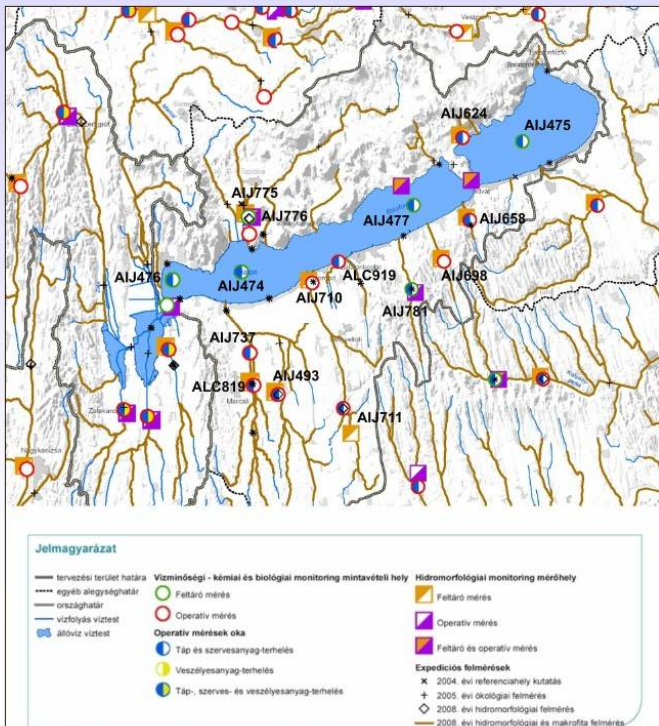
Közös felelősségünk, hogy vigyázzunk rá, őrizzük a magunk és a jövő nemzedékek számára.

A felelősségünket növeli, hogy a Balaton teljes vízgyűjtője az országhatáron belül van.

A Balaton Közép-Európában a legnagyobb területű tó. Főbb adatai:

- hossza: 78 km
- szélessége: 1,5 - 14 km
- átlagos vízmélysége: 3,3 m
- partvonalának hossza: 196 km
- a Balaton átlagos felülete: 589 km²
- a Kis-Balaton felülete: 70 (34+36) km²
- vízgyűjtő területének nagysága: 5775 km²

Hidrológiai monitoring

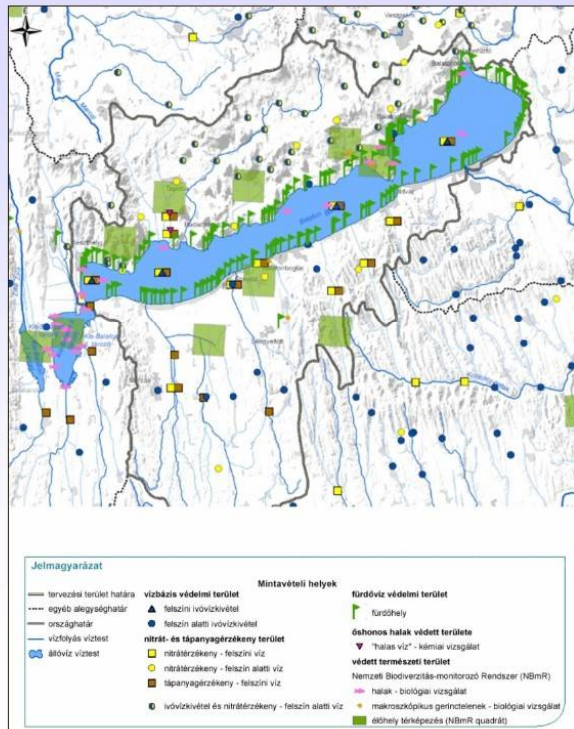
A vízminőségi és hidromorfológiai program:

11 csapadékmérő állomás,

7 vízszintmérő pont; a Balaton-átlag vízszint meghatározás a tihanyi és a balatonakali automata állomások adatai alapján történik,

16 VKI állomás hidrológiai és vízminőségi mérésekre, a mérőpontokon mindegyikén a biológiai elemek (fitoplankton, fitobenton, makrofita, makrozoobenton, halak) alapján történik a víz minősítése.

Természetvédelmi és fürdővíz monitoring

A védett területek monitoring programja:

ÁNTSZ fürdővíz minősítés a balatoni strandokon (164 hely),

BNPI "halak, biológia" program (11 hely),

BNPI "makroszkópus gerinctelenek" program (5 hely),

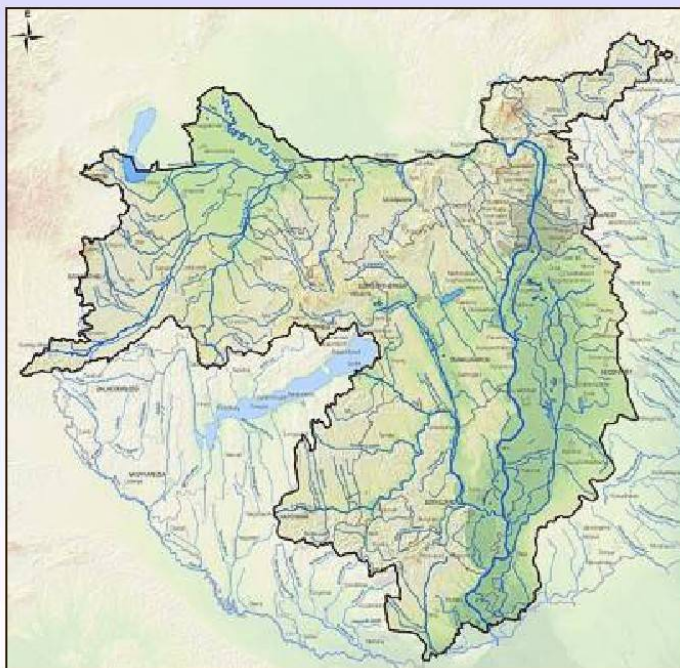
BNPI "élőhelyek" program (6 hely),

BNPI "halas víz kémia" program (2 db).

A VGT-1 balatoni operatív programjai

- KEOP-7.1.2.0-2008-0151 * Dél-balatoni települések szennyvízkezelése
- KEOP-7.1.2.0-2008-0075 * Tapolca város szennyvíztisztító kapacitásbővítése
- KEOP-7.1.2.0-2008-0007 * Keszthelyi szennyvíztisztító telep korszerűsítése, kapacitásbővítése és kapcsolódó iszapkezelő létesítmények építése
- KEOP-7.2.2.1-2008-0004 * Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer II. ütem
- KEOP-2.2.3/A-2008-0017 * Élhető Fűzfő - Diagnosztikai vizsgálat Balatonfűzfőn a balatonfűzfői vízbázis védelméért
- KEOP-7.2.3.0-2008-0021 * Az Észak-balatoni térség Települési Szilárdhulladék-kezelési Rendszer működési területén lévő 28 db települési szilárdhulladék-lerakó rekultivációjának megvalósítása
- KDOP-1.2.1 * Regionális jelentőségű klaszterek közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése
- KDOP-2009-2.1.1.D * A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése
- DDOP-2009-2.1.1/B * Termál- és gyógyfürdők és tematikus vonzerők fejlesztése
- DDOP-2.1.1/D * A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése
- DDDOP-5.1.4 * Kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése
- DDOP-5.1.4/A * Kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése
- DDOP-5.1.5/B * Települési bel- és külterületi vízrendezés
- NYDOP-2009-2.1.1.F * A balatoni térség turisztikai vonzerejének növelése

A Duna és vízgyűjtője

Magyarország vízhiányos ország, mert belső megújuló vízkészlete évente, egy lakosra vetítve, kevesebb mint 1000 m³.

Magyarországon nemcsak a teljes megújuló vízkészlet, hanem az összes vízfogyasztás több mint felét is a Duna szolgáltatja. Különösen a víz partján létesített, ún. parti szűrésű kutak – úgyszólván tisztítatlanul fogyasztható, tehát olcsó – jó minőségű vize nagy jelentőségű.

Számok: A Duna évente 67 milliárd m³ vizet hoz, ebből 3,5 milliárd m³-t használunk. Ennek több mint felét a paksi atomerőmű.

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

A VGT-1 dunai operatív programjai

- KEOP-7.2.1.1 * Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések
- DDOP-1.1.1 * Üzleti Infrastruktúra fejlesztés
- DDOP-2.1.2 * Szálláshelyek és turisztikai szolgáltatások fejlesztése
- DDDOP-5.1.4 Kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése
- DDOP-5.1.4/A * Kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése
- DDOP-5.1.4/B * Kistelepülések szennyvízkezelésének fejlesztése az LHH * 33 kistérségekben
- DDOP-5.1.5-A/2F * A felszíni vizek védelmét szolgáló fejlesztések regionális jelentőségű vízvédelmi területeken
- DDOP-5.1.5/B * Települési bel- és külterületi vízrendezés
- DDOP-5.1.5/C * Települési bel- és külterületi vízrendezés az LHH-33 kistérségekben
- ÉMOP-3.2.1./A * 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (LHH)
- ÉMOP-3.2.1./C * Belterületi és térségi vízrendezés
- KDOP-1.2.1 * Regionális jelentőségű klaszterek közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése
- KDOP-2.1.1/C * Integrált turisztikai település * vagy térségfejlesztés és tematikus fejlesztések
- KDOP-4.1.1/A * Szennyvíz * elvezetés és * kezelés fejlesztése
- KDOP-4.1.1/E * Települési vízrendezés fejlesztése
- KMOP-2.3.1/D * Dunai közlekedés fejlesztése

Környezet és Természetvédők 25. Országos Találkozója, Tokaj, 2015. április 24-26.
Vizeink szekció

- KMOP-2.3.1/D * Dunai közlekedés fejlesztése
- KMOP-3.1.1 * A turisztikai vonzerő- és termékfejlesztés előmozdítása
- KMOP-3.1.1/A * Vízi turizmus fejlesztés
- KMOP-3.1.2 * A turisztikai fogadóképesség javítása
- KMOP-3.1.2/B * Hivatás és sportturizmus
- KMOP-3.2.1/A * Élőhelyek és élettelen természeti értékek megőrzését, helyreállítását szolgáló beruházások
- KMOP-3.3.1/A * 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése
- KMOP-3.3.1/B * Belterületi csapadékvíz elvezetés és gyűjtés
- KMOP-3.3.1/C * Helyi és térségi jelentőségű vízrendszerek rekonstrukciója és fejlesztése
- KMOP-3.3.2 * Települési hulladéklerakók rekultivációja
- NYDOP-1.1.1/A * Regionális jelentőségű klaszterek közös beruházásainak támogatása, szolgáltatásainak kialakítása és fejlesztése
- NYDOP-2.2.1/C * Tájégségi, öko- és aktív turisztikai programcsomagok fejlesztése
- NYDOP-4.1.1/A * Kistélepülések szennyvízkezelése
- NYDOP-4.1.1/B * Belterületi vízrendezés
- DAOP-1.1.1/A * Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése
- DAOP-2.1.1/E * Aktív turisztikai fejlesztések
- DAOP-2.1.2/A * Kereskedelmi szálláshelyek minőségi és mennyiségi fejlesztése
- DAOP-3.1.1/B * Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése
- DAOP-5.2.1/A * Belterületi csapadék- és belvíz elvezetés
- DAOP-5.2.1/C * 2000 lakosegyenérték alatti települések szennyvízkezelésének fejlesztése

Vízgyűjtő-gazdálkodás, civil teendők

A határidők:

- 2015. május vége - A VGT vitaanyagának nyilvánosságra hozatala
- 2015. május 30. - A Jelentős Vizgazdálkodási Kérdések társadalmi vitájának lezárása
- 2015. május-október - A VGT társadalmi vitája és eredményeinek feldolgozása, a VGT véglegesítése
- 2015. december 22. - A VGT nyilvánosságra hozatala és a kormány elé terjesztése

Teendők:

Várjuk az anyagokat, információkat gyűjtünk, olvasunk.
Észrevételt írunk – ha van – a Jelentős kérdésekhez, május 30-ig még érdemes elküldeni az info@vizeink.hu-ra

Köszönjük a figyelmet!